

EUROOPA PARLAMENT

2014–2019

Keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjon

2014/2214(INI)

3.8.2015

ARVAMUS

Esitaja: keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjon

Saaja: regionaalarengukomisjon

ELi Aadria ja Joonia mere piirkonna strateegia kohta
(2014/2214(INI))

Arvamuse koostaja: Marco Affronte

PA_NonLeg

ETTEPANEKUD

Keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjon palub vastutaval regionaalarengukomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. juuni 2001. aasta direktiivi 2001/42/EÜ teatavate kavade ja programmide keskkonnamõju hindamise kohta¹,
  - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuni 2008. aasta direktiivi 2008/56/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse merekeskkonnapoliitika-alane tegevusraamistik (merestrategia raamdirektiiv)²,
  - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuni 2013. aasta direktiivi 2013/30/EL, milles käsitletakse avamere nafta- ja gaasiammutamisprotsesside ohutust ja millega muudetakse direktiivi 2004/35/EÜ³,
  - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta direktiivi 2014/52/EL, millega muudetakse direktiivi 2011/92/EL teatavate riiklike ja eraprojektide keskkonnamõju hindamise kohta⁴,
1. tunnistab majandusarengu ja keskkonnasäästlikkuse olulist seost, võttes arvesse ka subsidiaarsuse põhimõtet; toetab piirkonna majandusliku ja sotsiaalse jõukuse edendamist, mis ei tohiks toimuda ökoloogilise tasakaalu ning haprate ranniku- ja mereökosüsteemide keskkonna ja loodusvarade arvel; rõhutab, et ELi Aadria ja Joonia mere piirkonna strateegia peab hõlmama konkreetseid meetmeid keskkonna kaitsmiseks, sealhulgas projekte:
    - a) ranniku ja selle ökosüsteemi kaitsmiseks ning erosiooni pidurdamiseks;
    - b) kliimamuutusega kohanemise meetmete ja riskijuhtimisprojektide toetamiseks, et ennetada nii inimtegevusega seotud kui ka mitteseotud loodusõnnetusi;
    - c) kvaliteetsete jäätme- ja reoveekäitlus- ning ennetussüsteemide rakendamise toetamiseks veevarude valdkonnas;
    - d) vaatluste ja võrdlevate uuringute käivitamiseks maalihkeohu kohta;
  2. propageerib sinist majandust majanduskriisi lahendusena, sest see ergutab uute töökohtade loomist ja majandusarengut, eelkõige töökohtade loomist ranniku- ja saareriikide naistele ja noortele; on veendunud, et ELi Aadria ja Joonia mere piirkonna strateegiat ei ole võimalik teostada, kui ei võeta arvesse sinise majanduse kontseptsiooni, mis seostab merede ja ookeanide, vesiviljeluse, mere- ja jõetranspordi ning turismiga seotud majandusvaldkondi keskkonnakaitsega;

---

¹ ELT L 197, 21.7.2001, lk 30.

² ELT L 164, 25.6.2008, lk 19.

³ ELT L 178, 28.6.2013, lk 66.

⁴ ELT L 124, 25.4.2014, lk 1.

3. palub komisjonil tagada, et makropiirkonna projektidesse kaasatud kolmandad riigid järgiksid vastavat liidu õigustikku, et tagada liidu ressursside säästev kasutamine; soovitab kasutada lepinguid ja konventsioone, et kaasata ELi-väliseid riike ELi keskkonnaprojektidesse; märgib ühtlasi, et hea juhtimistava mehhanismid on keskkonnapoliitika rakendamiseks otsustavalt tähtsad;
4. palub komisjonil aidata kaasa korrapärasele dialoogile ELi Aadria ja Joonia mere piirkonna strateegia ja Šotimaa partnerite vahel, et mõlemad oleksid teadlikud parimatest tavadest ja Põhjamere piirkonna rannikuala tervikmajandamise uuenduslikest meetoditest;
5. soovitab liikmesriikidel jagada Doonau makropiirkonnaga seotud kogemusi ja häid tavasid;
6. palub komisjonil Euroopa Parlamenti ELi Aadria ja Joonia mere piirkonna strateegia rakendamise tulemustest korrapäraselt teavitada ja temaga konsulteerida;
7. kutsub komisjoni ja strateegias osalevaid riike koostama ühisprojekte kooskõlas ühise kalanduspoliitikaga;
8. leiab, et Itaalia Aadria mere ranniku ja Balkani poolsaare ranniku vaheline ranniku- ja mereala on erakordse väärtusega looduspiirkond ja keskkond, mida tuleks kaitsta ja mille tuntust tuleks suurendada;
9. seda silmas pidades peab makropiirkonna keskkonnasäästlikkuse eesmärkide saavutamise eelduseks tee- ja transporditaristute täiendamist Aadria mere mõlemal rannikul, nende liitmist põhja-lõuna ja ida-lääne suunaliste TEN-T võrgustike ja koridoridega ning puuduvate lülide lõpuleviimist;
10. soovitab aktiivselt edendada ökoinnovatsiooni kalanduse, vesiviljeluse, meretranspordi, turismi, sealhulgas ristlusturismi, sadamate ja nendega seotud taristute valdkonnas, et kasutada piirkonna suurt potentsiaali ja edendada sinist majanduskasvu, luues sellega uusi töökohti, ning tagada mereressursside mõistlik ja säästev kasutamine kooskõlas integreeritud merenduspoliitikaga; pooldab uuenduslike, tõhusate ja säästvate kauba- ja reisijaveoteenuste edendamist meretranspordis, mis võib aidata vähendada transiidiaega, transpordi- ja logistikakulusid ning välismõjusid ja eelkõige CO₂ heitkoguseid ja mis on kooskõlas vähese keskkonnamõjuga liikuvuskavade vastuvõtmisega;
11. kutsub komisjoni üles edendama kalandustegevust, mis on keskkonna ja kalavarude kaitsmise seisukohast kestlik, ning toetama ka integreeritud kalandus- ja turismipoliitikat (kalandusturism, marikultuur, harrastuskalapüük) kooskõlas kestlikkuse põhimõttega;
12. tuletab meelde, et kaubanduslikel eesmärkidel kasutatavad kala ja karploomade populatsioonid peaksid olema ohututes bioloogilistes piirides, et saavutada hea keskkonnaseisund ning tagada kalanduse pikaajaline jätkusuutlikkus;
13. julgustab suurendama kaitsealasid, et kaitsta keskkonda ja peatada bioloogilise mitmekesisuse kadu, eelkõige Natura 2000 ja Emeraldi võrgustike arendamise ning programmi LIFE kaudu; rõhutab ohustatud liikide kaitsmise tähtsust ja kutsub asjaomaseid liikmesriike üles rakendama käesoleva makropiirkondliku strateegia kaudu

sobivas mahus meetmeid selle eesmärgi saavutamiseks; ergutab liikmesriike edasistele jõupingutustele võitluses mereprahi vastu, eelkõige seoses jäätmereostusega Aadria mere saartel;

14. rõhutab, et on vaja terviklikku kava võitluseks merereostuse ning looduslike ja inimtekkeliste ohtude vastu, mida põhjustab kliimamuutus ja milleks on peamiselt üleujutused, põud, pinnase erosioon ja metsatulekahjud;
15. rõhutab, et survet mere ja ranniku ökosüsteemidele saab vähendada bioloogilise mitmekesisuse parema mõistmise teel ning bioloogilist mitmekesisust aitab toetada ka parimate tavade vahetamine juhtimisasutuste vahel;
16. nõuab, et 2020. aastaks oleks miinimumeesmärgina vähemalt 10 % Aadria ning Joonia mere pindalast kaetud merekaitsealadega, vastavalt asjaomastele rahvusvahelistele kohustustele ja et toetada kooskõlas merestrategia raamdirektiiviga hea keskkonnaseisundi saavutamist liidu merekeskkonnas 2020. aastaks; nõuab kaitstud mere-, ranniku- ja sisemaa-alade ning parkide võrgustiku loomist; kutsub strateegias osalevaid liikmesriike üles parandama keskkonna kvaliteeti projektide abil, millega püütakse vähendada keemilist, füüsilist ja mikrobioloogilist reostust mereliikluse optimeerimise, bioloogilise mitmekesisuse kaitsmise ja kaitsealustesse merealadesse investeerimise teel; kutsub sellega seoses asjaomaseid liikmesriike üles edendama keskkonnavaatluste ja merekaitsealade seire integreeritud süsteeme ning suurendama koostööd piirkondlike keskkonnaseire keskuste vahel;
17. väljendab sügavat muret suurenenud huvi pärast nafta ja gaasi leiukohtade uurimise ja kasutamise vastu nii avamerel kui ka maismaal, eriti piirkondades, kus keskkonnamõju on juba niigi tõsine; peab oluliseks, et makroregiooni kohta teostataks asjaomased uuringud; rõhutab, et nafta ja gaasi leiukohtade uurimine ja kasutamine peab olema kooskõlas integreeritud merenduspoliitika ja mereruumi planeerimise eesmärkidega ning energiatootmises tuleks üldiselt keskenduda taastuenergiale, näiteks avamere tuuleenergia rakendamisele; rõhutab, et Aadria meri on suletud, madal meri, mis ei suuda reostust hajutada ja mille mõlemal kaldal õitseb turism, ning et makropiirkonna majanduskasv peaks eelkõige tulenema turismist ja piirkonna keskkonnamuutuste ning ökosüsteemidega seotud majandustegevusest; rõhutab, et piirkonna liikmesriigid peavad järjekindlalt rakendama ELi õigusakte ja rahvusvahelisi konventsioone, mis käsitlevad keskkonnasäästlikkust ning merendustegevuse, nagu avamere nafta- ja gaasiuuringute ning avamere tuuleturbiinide arendamise, paigaldamise ja käitamise ohutust; nõuab seetõttu merestrategia raamdirektiivi (2008/56/EÜ) ning avamere nafta- ja gaasiammutamisprotsesside ohutuse direktiivi (2013/30/EL) täielikku rakendamist; ergutab makropiirkondliku koostöö raames rajama õnnetuste korral sekkumise süsteemi;
18. rõhutab, et keskkonnakaitse ja säästva turismi arendamine on omavahel seotud; seetõttu soovib piirkonnas edendada säästvat turismi, mis võimaldab hoiduda keskkonna kahjustamisest;
19. palub komisjonil tõhustada heade tavade vahetamist, mille näitena võib nimetada rannikualade algatusrühmade välja töötatud kestlikke projekte;
20. soovib tungivalt, et liikmesriigid kaasaksid makropiirkondliku strateegia rakendamisse

aktiivselt kohalikke ametiasutusi, kogukondi, kodanikuühiskonda ja teisi sidusrühmi, et nad saaksid kasutada oma õigust osaleda otsuste tegemisel, mis puudutavad nende kohalikku keskkonda ja inimeste tervist, kui seda ohustab reostus või invasiivsed või keskkonda kahjustavad taristud, mis ei ole kooskõlas keskkonnamõju hindamise direktiiviga (2014/52/EL); palub liikmesriikidel jagada naaberriikide asjaomaste asutustega mõjuanalüüside tulemusi meremajandustegevuse valdkondades, mis kuuluvad keskkonnamõju hindamise direktiivi ning teatavate kavade ja programmide keskkonnamõju hindamist käsitleva direktiivi 2001/42/EÜ kohaldamisalasse;

21. võtab teadmiseks asjaolu, et paljud piirkonna kogukonnad on kuulutanud end GMO-vabadeks aladeks; soovib sellega seoses koostööd ja kooskõlastamist ELi Aadria ja Joonia mere piirkonna strateegia raames, et tagada kaitse GMOdega saastumise eest;
22. toetab komisjoni seisukohta, et Aadria ja Joonia mere makropiirkonna jaoks tuleks luua looduslike ja inimõjust põhjustatud õnnetuste ennetamise keskus;
23. ergutab liikmesriikide hüdrometeoroloogiainstituute koostööle, et saavutada parem kooskõlastamine äärmuslike ilmastikunähtuste korral ning kliimamuutuse tagajärgede ja õnnetuseohu haldamisel;
24. mõnab, et veevarustus, põllumajandus ja turism on kliimamuutuse suhtes kõige tundlikumad sektorid, ning seetõttu ergutab riikide ametiasutusi koostööle, et luua raamistik ja tugimehhanism kohandumis- ja leevendusmeetmete rakendamiseks;
25. võtab teadmiseks makropiirkonna alakasutatud taastuvenergiaallikate suure potentsiaali; soovib jätkata jõupingutusi, et ergutada ja edendada makropiirkondlikku energiakoostööd energialiidu raames, mis hõlmaks liikmesriike ja ELi-väliseid riike, et saavutada ELi 2030. aasta kliima- ja energiaeesmärgid;
26. ergutab liikmesriike jätkama keskkonnasõbraliku transpordisektori edendamist, mis hõlmaks raudteetaristut, kuid ei piirduks sellega, ning pöörates eriti tähelepanu piiriülese taristu arendamisele; ergutab arendama mitmeliigilist transporti ja integreeritud piletisüsteeme;
27. ergutab kasutama meretranspordist pärit süsinikdioksiidi heitkoguste seiret, aruandlust ja kontrolli käsitlevat määrust (EL) 2015/757) innovatsiooniks ning säästva meretranspordi kasutuselevõtmiseks makropiirkonnas, kasutades alternatiivseid ujuvvahendite käitureid ja kütuseid, et vähendada kasvuhoonegaaside heidet ning parandada transpordisektori energiatõhusust.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	15.7.2015
Lõpphääletuse tulemus	+: 56 -: 8 0: 3
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Marco Affronte, Pilar Ayuso, Catherine Bearder, Ivo Belet, Simona Bonafè, Biljana Borzan, Lynn Boylan, Cristian-Silviu Buşoi, Nessa Childers, Alberto Cirio, Mireille D'Ornano, Miriam Dalli, Seb Dance, Angélique Delahaye, Jørn Dohrmann, Ian Duncan, Stefan Eck, Bas Eickhout, Eleonora Evi, José Inácio Faria, Francesc Gambús, Iratxe García Pérez, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Jens Gieseke, Julie Girling, Sylvie Goddyn, Matthias Groote, Françoise Grossetête, Andrzej Grzyb, Jytte Guteland, György Hölvényi, Anneli Jäätteenmäki, Jean-François Jalkh, Benedek Jávor, Kateřina Konečná, Giovanni La Via, Peter Liese, Norbert Lins, Jiří Maštálka, Valentinas Mazuronis, Susanne Melior, Miroslav Mikolášik, Massimo Paolucci, Gilles Pargneaux, Piernicola Pedicini, Bolesław G. Piecha, Pavel Poc, Marcus Pretzell, Michèle Rivasi, Daciana Octavia Sârbu, Annie Schreijer-Pierik, Davor Škrlec, Renate Sommer, Dubravka Šuica, Jadwiga Wiśniewska, Damiano Zoffoli
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Paul Brannen, Nicola Caputo, Fredrick Federley, James Nicholson, Marit Paulsen, Gabriele Preuß, Keith Taylor, Tom Vandenkendelaere
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (kodukorra art 200 lg 2)	Lucy Anderson, Malin Björk, Jiří Maštálka